

ĐỀ CƯƠNG

**Tuyên truyền, vận động toàn dân giao nộp và đấu tranh với tội phạm,
vi phạm pháp luật về vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ năm 2021**
(Kèm theo Công văn số 795/CAT-XDPT ngày 17/6/2021 của Công an tỉnh)

1. Những năm qua, các cấp, các ngành và toàn thể Nhân dân đã thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ (VK, VLN, CCHT), kịp thời phát hiện, giao nộp và tố giác các hành vi sử dụng, mua bán, tàng trữ, vận chuyển trái phép VK, VLN, CCHT để cơ quan chức năng ngăn chặn, xử lý, góp phần bảo đảm an ninh, trật tự, phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội của địa phương.

Tuy nhiên, số lượng VK, VLN, CCHT sót lại sau chiến tranh, trôi nổi ngoài xã hội còn nhiều, tiềm ẩn yếu tố mất an toàn, nguy cơ xảy ra vi phạm pháp luật gia tăng, gây ảnh hưởng xấu đến đời sống và trật tự an toàn xã hội, cụ thể: Năm 2020, lực lượng chức năng đã vận động và phát hiện thu giữ 04 quả bom, 520 quả đạn các loại, hơn 18.000 viên đạn, 250 vũ khí quân dụng, gần 4.400 CCHT và các loại hung khí, vũ khí nguy hiểm khác; kiểm tra, làm rõ phạt 34 vụ, 34 đối tượng vi phạm, số tiền 182,75 triệu đồng. Riêng từ đầu năm 2021 đến nay, đã vận động giao nộp và thu giữ 43 quả đạn, bom, mìn, đầu đạn pháo, 249 viên đạn, 04 vũ khí quân dụng, 65 CCHT, 09 súng tự chế, 04 súng hơi, 54 vũ khí thô sơ và 07 linh kiện lắp ráp vũ khí...; kiểm tra, làm rõ phạt 29 vụ, 29 đối tượng vi phạm, với số tiền 194,5 triệu đồng.

2. Có một số nguyên nhân chủ yếu làm phát sinh tội phạm, vi phạm pháp luật liên quan VK, VLN, CCHT như sau:

- Một bộ phận người dân, nhất là giới trẻ còn chủ quan, lơ là, thiếu ý thức cảnh giác, chưa chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật, bị kích động bởi những trò chơi, phim ảnh bạo lực, nên lén lút tàng trữ, sử dụng VK, VLN, CCHT trái phép nhằm mục đích tự vệ, săn bắt động vật hoang dã, hoặc để trưng bày, làm vật kỷ niệm, quà tặng...

- Các đối tượng xấu dùng VK, VLN, CCHT để thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật như cướp, cướp giật tài sản, chống người thi hành công vụ... Cá biệt, một số băng nhóm đòi nợ thuê sử dụng VK, VLN, CCHT để đe dọa, ép buộc, khống chế nạn nhân thực hiện theo ý đồ của chúng hoặc đối tượng xã hội đen, hoạt động theo kiểu lưu manh, côn đồ sử dụng để giải quyết mâu thuẫn cá nhân, thanh toán lẫn nhau, thậm chí để lấy uy tín với đồng bọn.

- Do háms lợi, nhiều đối tượng lợi dụng sự phát triển của mạng xã hội cũng như lĩnh vực thương mại điện tử, tự tạo lập các tài khoản Facebook, YouTube, Zalo rồi lén lút mua, bán, trao đổi VK, VLN, CCHT với phương thức, thủ đoạn hết sức tinh vi. Một số đối tượng còn tìm kiếm tài liệu hướng dẫn, học hỏi kinh nghiệm thông qua các hội, nhóm hoặc câu lạc bộ "kín" rồi nghiên cứu, chế tạo các loại súng bút, súng cò, súng kíp, dao, đao, kiếm, mã tấu... sau đó rao bán và quay video, chia sẻ, đăng tải thông tin trở lại trên cộng đồng mạng. Các mặt

hàng này tuy nhỏ gọn, thoát nhìn như những sản phẩm để trang trí nhưng được ưa thích, tìm mua nhiều bởi tính sát thương rất cao. Đặc biệt, để tránh bị phát hiện, các đối tượng thường tháo rời, chia nhỏ từng bộ phận của VK, CCHT, VLN và thông qua các dịch vụ chuyển phát nhanh để giao, nhận hàng. Do đó, cơ quan chức năng rất khó kiểm soát và gặp nhiều khó khăn trong quá trình thu thập thông tin, tài liệu chứng cứ để xử lý theo quy định của pháp luật.

- Chế tài xử phạt hiện nay vẫn chưa đủ mạnh, thiếu tính răn đe nên chưa thể hạn chế tối đa các hành vi vi phạm pháp luật này.

3. Việc sử dụng, mua bán, tàng trữ, vận chuyển trái phép VK, VLN, CCHT không chỉ bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc xử lý hành chính, mà còn gây hại cho sức khỏe, tín mạng của bản thân và những người xung quanh, đe dọa đến tài sản của cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân. Đã có nhiều vụ việc thương tâm do việc sử dụng VK, VLN, CCHT trái phép, có vụ gây thiệt hại tài sản hàng triệu, thậm chí hàng tỷ đồng và làm chết nhiều người, chưa kể đến chi phí bồi thường thiệt hại, trợ cấp nuôi dưỡng cho những người tàn tật, mất khả năng lao động, khả năng nhận thức do sức tàn phá của VK, VLN, CCHT.

Để tăng cường công tác quản lý nhà nước về VK, VLN, CCHT và phòng ngừa, đấu tranh với các hành vi vi phạm, tạo bước chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức chấp hành pháp luật của Nhân dân, góp phần đảm bảo an ninh, trật tự trên địa bàn tỉnh, rất cần sự chung tay cộng đồng trách nhiệm của mọi cơ quan, tổ chức và toàn dân với những việc làm cụ thể sau:

- Mỗi cơ quan, đơn vị, tổ chức và toàn thể Nhân dân cần chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật về quản lý VK, VLN, CCHT; tuyệt đối không chế tạo, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng, mua bán trái phép hoặc chiếm đoạt các loại VK, VLN, CCHT, đồ chơi nguy hiểm trong danh mục bị cấm như: Súng quân dụng, bom, mìn, súng hơi các loại, súng tự chế, súng bắn hơi nén côn, lựu đạn nổ, lựu đạn hơi cay...; các loại đồ chơi có hình dạng giống như súng, súng hơi, nén lò xo, súng bắn điện, súng phun nước, súng phát quang học hoặc bắn gây nổ, các loại bột lửa có hình dạng như lựu đạn, súng ngắn; các loại kiếm, mác, lưỡi lê, dao găm, cung nỏ làm bằng gỗ, nhựa, giấy nén...

- Khi có tranh chấp, mâu thuẫn phát sinh trong cuộc sống, mọi người cần bình tĩnh tìm cách thương lượng hoặc kịp thời báo cáo cơ quan chức năng hòa giải, không để bọn tội phạm, kẻ xấu lợi dụng, lôi kéo, kích xúi sử dụng VK, VLN, CCHT để giải quyết nhằm hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người, tài sản do VK, VLN, CCHT gây ra.

- Mỗi người cần tích cực tuyên truyền và vận động bạn bè, người thân trong gia đình tham gia đấu tranh tố giác tội phạm và tệ nạn xã hội nói chung, không tiếp tay, giúp sức các hành vi buôn bán, vận chuyển, sản xuất, sử dụng trái phép VK, VLN, CCHT nói riêng. Khi phát hiện đối tượng có biểu hiện sản xuất, chế tạo, tàng trữ, mua bán các loại VK, VLN, CCHT phải báo ngay cho lực lượng Công an gần nhất hoặc chính quyền địa phương để có biện pháp ngăn chặn, xử lý kịp thời.

- Các tổ chức, cá nhân hiện đang tàng trữ, sử dụng VK, VLN, CCHT trái phép hãy tự giác đến cơ quan Công an giao nộp. Các tổ chức, cá nhân được trang bị VK, CCHT hoặc được phép sử dụng VLN phải thực hiện nghiêm túc quy định của pháp luật; làm tốt công tác bảo vệ, luôn đề cao tinh thần cảnh giác, không tạo ra sơ hở để kẻ gian lợi dụng đột nhập trộm cắp VK, VLN, CCHT.

- Các Trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp, trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh thông qua các buổi sinh hoạt tổ chức tuyên truyền, giáo dục sinh viên, học sinh, đoàn viên, thanh niên thực hiện nghiêm Luật Quản lý sử dụng VK, VLN, CCHT năm 2017 và Nghị định số 137/2020/NĐ-CP ngày 27/11/2020 của Chính phủ quy định về quản lý, sử dụng pháo. Tổ chức cho sinh viên, học sinh và đoàn viên, thanh niên ký cam kết không vi phạm các quy định của pháp luật về quản lý, sử dụng VK, VLN, CCHT và pháo; coi đây là một trong những tiêu chí đánh giá, xếp loại hàng năm đối với tập thể và cá nhân.

4. Một số quy định của pháp luật có liên quan

4.1. Điều 5, Luật Quản lý, sử dụng VK, VLN, CCHT năm 2017 quy định "*Các hành vi bị nghiêm cấm trong quản lý, sử dụng VK, VLN, tiền chất thuốc nổ và CCHT*":

1. Cá nhân sở hữu VK, VLN, CCHT, trừ VK thô sơ là hiện vật để trưng bày, triển lãm, đồ gia bảo.

2. Nghiên cứu, chế tạo, sản xuất, mua bán, xuất khẩu, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, sửa chữa, sử dụng trái phép hoặc chiếm đoạt VK, VLN, CCHT hoặc chi tiết, cụm chi tiết để lắp ráp VK, CCHT.

3. Mang trái phép VK, VLN, CCHT vào, ra khỏi lãnh thổ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam hoặc vào nơi cấm, khu vực cấm, khu vực bảo vệ và mục tiêu bảo vệ.

4. Lợi dụng, lạm dụng việc sử dụng VK, VLN, CCHT xâm phạm an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, tính mạng, sức khỏe, tài sản, quyền và lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân.

5. Hủy hoại hoặc cố ý làm hư hỏng VK, VLN, CCHT được giao.

6. Giao VK, VLN, CCHT cho cơ quan, tổ chức, cá nhân không đủ điều kiện theo quy định.

7. Trao đổi, tặng, cho, gửi, mượn, cho mượn, thuê, cho thuê, cầm cố VK, VLN, CCHT hoặc chi tiết, cụm chi tiết để lắp ráp VK, CCHT; trừ trường hợp trao đổi, tặng, cho, gửi, mượn, cho mượn, thuê, cho thuê vũ khí thô sơ để làm hiện vật trưng bày, triển lãm, đồ gia bảo.

8. Vận chuyển, bảo quản, trao đổi, tiêu hủy VK, VLN, CCHT không bảo đảm an toàn hoặc làm ảnh hưởng đến môi trường.

9. Chiếm đoạt, mua bán, trao đổi, tặng, cho, mượn, cho mượn, thuê, cho thuê, cầm cố, làm giả, sửa chữa, tẩy xóa các loại giấy phép, giấy xác nhận, giấy chứng nhận, chứng chỉ về VK, VLN, CCHT.

10. Chiếm đoạt, mua bán, trao đổi, tặng, cho, gửi, mượn, cho mượn, thuê, cho thuê, cầm cố phé liệu, phé phẩm VK, VLN, CCHT.

11. Hướng dẫn, huấn luyện, tổ chức huấn luyện trái phép cách thức chế tạo, sản xuất, sửa chữa hoặc sử dụng VK, VLN, CCHT dưới mọi hình thức.

12. Che giấu, không tố giác, giúp người khác chế tạo, sản xuất, mang, mua bán, sửa chữa, xuất khẩu, nhập khẩu, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng trái phép hoặc hủy hoại VK, VLN, CCHT.

13. Đào bới, tìm kiếm, thu gom trái phép VK, VLN, CCHT, phé liệu, phé phẩm VK, VLN, CCHT.

14. Cố ý cung cấp thông tin sai lệch về quản lý VK, VLN, CCHT; không báo cáo, báo cáo không kịp thời, che giấu hoặc làm sai lệch thông tin báo cáo về việc mất, thất thoát, tai nạn, sự cố về VK, VLN, CCHT.

4.2. Các hành vi vi phạm về VK, VLN, CCHT có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo Bộ luật Hình sự 2015, sửa đổi, bổ sung 2017:

4.2.1. Điều 306 “Tội chế tạo, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng, mua bán trái phép hoặc chiếm đoạt súng săn, VK thô sơ, VK thể thao hoặc CCHT”

Người nào chế tạo, tàng trữ, vận chuyển, sử dụng, mua bán trái phép hoặc chiếm đoạt súng săn, VK thô sơ, VK thể thao, VK khác có tính năng, tác dụng tương tự như súng săn, VK thể thao hoặc CCHT nhưng đã bị xử phạt vi phạm hành chính về một trong các hành vi quy định tại Điều này hoặc đã bị kết án về tội này, chưa được xóa án tích mà còn vi phạm, thì bị phạt tù từ 03 tháng đến 02 năm. Ngoài ra, phạm tội trong một số trường hợp cụ thể thì bị phạt tù từ 01 năm đến 07 năm.

Người phạm tội còn có thể bị phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng, phạt quản chế hoặc cấm cư trú từ 01 năm đến 05 năm.

4.2.2. Điều 307 “Tội vi phạm quy định về quản lý VK, VLN, CCHT”

Người nào vi phạm quy định về quản lý việc sản xuất, sửa chữa, trang bị, sử dụng, bảo quản, lưu giữ, vận chuyển, mua bán hoặc tiêu hủy VK quân dụng, súng săn, VK thể thao, VLN, CCHT gây thiệt hại cho người khác thuộc một trong các trường hợp quy định tại Điều này, thì bị phạt tù từ 01 năm đến 05 năm; trong một số trường hợp cụ thể thì bị phạt tù từ 03 năm đến 10 năm, thậm chí bị phạt tù từ 07 năm đến 15 năm.

Ngoài ra, vi phạm quy định về quản lý VK, VLN, CCHT trong trường hợp có khả năng thực tế dẫn đến hậu quả quy định tại một số trường hợp cụ thể thuộc Điều này nếu không được ngăn chặn kịp thời, thì bị phạt tiền từ 10.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng, phạt cải tạo không giam giữ đến 03 năm hoặc phạt tù từ 03 tháng đến 02 năm.

Người phạm tội còn có thể bị cấm đảm nhiệm chức vụ, cấm hành nghề hoặc làm công việc nhất định từ 01 năm đến 05 năm.